

הרהורים במלאת שבוע למלחמה

הרב יונה גודמן, ראש תחום חינוך אמוני

אכן קשה. בעיקר לאנשי הצפון. מאוד לא נוח לשבת ימים רצופים בחדר ממוגן או במקלט, ולבטח רבים נלחצים כשהם שומעים את הסיירה. אל לנו לזלזל בקשיים איתם מתמודדת האוכלוסייה בצפון. להפך, יש להעריך אותה על כושר עמידתה, ועל נכונותה המרשימה להמשיך לשבת במקלטים, עד שהצבא בע"ה יסיים את המלאכה. ברם, בצד ההבנה לקשיים וההזדהות עם הפצועים והנרצחים, צריך לשמור על פרופורציה יותר רחבה מאשר זו של מהדורת החדשות האחרונה.

אומר את האמת, אני רואה את המציאות בצורה קצת שונה. אמנם התקשורת שאוהבת דרמות יוצרת כותרות צבעוניות ענקיות עם המילה 'מלחמה'. אך האם זו מלחמה? כל מי שהיה בארץ בעת מלחמה אמיתית, יודע מה ההבדל בין מלחמה, לבין אוסף התקפות טרור. למען האמת, אפילו בהתקפות טרור יש מדרגות. אמנם כואב על כל אדם הרוג או אפילו פצוע, אך היו ימים בהם באוטובוס אחד נרצחו יותר אנשים מאשר בשבוע האחרון כולו. אף אם חלילה עוד נדע אירועים קשים, עדיין אין זה מתקרב למצב של מלחמה, ולבטח לא למצב של סכנה קיומית לאומה.

זאת ועוד. הספירה של שבוע למלחמה אף היא מוזרה. אנו במאבק, ואם תרצו – 'מלחמה', כבר מאה חמישים שנה. מלחמה רציפה על זכותנו לחיות בארץ הזאת, כבני חורין. מאבק על זכותנו לחיות כיהודים, נוכח גלי אנטישמיות הקמים נגדנו כבר אלפי שנים, לאו דווקא מאז ייסוד המפעל הציוני.

אנו, בניו של הקב"ה, נמצאים במאבק הזה מאז אברהם אבינו. כבר אברהם נדרש לגייס את כוחותיו הפנימיים כדי להיות אברהם העברי, המסוגל להמשיך לצעוד בלי מורא גם כשכולם מעבר אחד והוא, כעברי, ניצב בעבר השני.

המאבק על קיומנו, ועל בשורתנו לעולם, הוא נצחי. אמנם הכותרת 'טילים על חיפה' מלחיצה (ובפרט שהיא מלווה בצבע אדום ובסימני קריאה), אך כשחושבים על האירוע, הרי במצב זה חיו שנים ארוכות מאוד (לצערנו) תושבי גוש קטיף, ובשנה האחרונה תושבי שדרות. במצבי טרור כלליים חיו תושבי המדינה כולה בפרקי זמן שונים, מאז קיומה. אנו לא נשברים כל כך מהר, ומסוגלים, כפרטים וכאומה, לעמוד במבחן. יש לנו שורשים ואמונות, וגם אם הצבא יצטרך עוד זמן למשימתו, יש לנו בע"ה את הכוח לעמוד איתנים במערכה. זאת ועוד. אם במשך שנים סבלו כך תושבים בדרום, מבלי לדעת שיש ניסיון יסודי למגר את התופעה, הרי שכעת ניתן להתעודד שסוף סוף נעשית עבודה יסודית, והיא סיבת ההתקפות.

מכאן, לצד הציבורי. יש מבינינו המרגישים צורך להגיד 'אמרנו לכם', לנצל את המצוקה העכשווית, כדי לשכנע את השמאל שדרכנו היא הנכונה. אכן, יש תסכול רב מהמצב העכשווי ובפרט מהתחושה שניתן היה למנוע את המצב 'לו רק היו מקשיבים לנו...'. הנטייה ברורה, אך בכל זאת הגישה עקומה. ראשית, בצד הפרקטי. האם אֵת היית מסוגלת להקשיב לזולת אם היה פותח את דבריו בדרישה שתסכימי להודות, שכל השקפתך עקומה, שהנדך אשמה בצרות של כולם, ושעליך לוותר על עולמך הערכי ולאמץ על המקום את ערכיו שלו?! מי יכול לשמוע או להשתכנע מסגנון כזה? באותה מידה ניתן אף לטעון לכיוון השני. לפנות לחבריי אשר אמרו (בעיקר מאז הקיץ האחרון) שאין צורך במדינה, ושצריך להקים לעצמנו צבא פרטי שיגן עלינו באמת. נו? האם הצבא הפרטי שלנו

היה מסוגל לעשות אלפית ממה שהצבא כרגע עושה בלבנון? לקבל מודיעין בזמן אמת על משאיות בגבול סוריה-לבנון ולהפציץ אותן במדויק, בצד עוד אלפי פעולות שנעשות בימים אלו?¹ אך אין בלבי לומר 'אמרנו לכם', לא לכיוון זה ולא לכיוון זה. עוד יבואו ימי סיכומים וניסיונות להפיק לקחים מהאירועים. ימים בהם נשוב לומר באומץ את דעתנו. אך כעת נדרשת ערבות ואחוה. חיזוק העמידה וחוסן של אמונה. רק יחדיו, נוכל לעמוד במערכה.

מכאן, לתשובה הפשוטה בדבר השאלה 'מה עלי לעשות כעת?'. יכולת עמידתה של אומה נגזרת מחוסנו של כל יחיד ויחיד. זו העת בו איש לרעהו צריך לומר חזק. לא לזלזל במעשה הקטן שהינך עושה, ולדעת שכל הטיפות מצטרפות לים גדול של אמונה וכוח עמידה.

מה ניתן לעשות?

- א. להתפלל. לשלום האזרחים ולהצלחת הצבא. לרפואת הפצועים ולניצחון המדינה. אם ניתן, עדיף לאסוף חברות ולארגן תפילה משותפת בשכונה. להתפלל שנוכה לקצת קידוש השם, אחרי שנים בהם פגשנו כל כך הרבה חילול השם. להתפלל לא רק על ניצחון במערכה העכשווית, אלא בעיקר, שיתגלה מלכותו. שימי המצרים יהפכו לימים של שמחה וגאולה.
- ב. להיזכר במכרים (גם רחוקים) או בקרובים בצפון ולהתקשר אליהם כדי לחזק את רוחם. בזכות כוח עמידתם, הצבא יכול בע"ה להמשיך את פועלו החיוני.
- ג. חוסנה של אומה מתחילה מהנעשה בין פרטיה, בכל מרחביה. זה הזמן לקחת חברה ולעשות מעשי חסד; ללכת לבית חולים, לעבור מחלקה ולאחל לכולם רפואה שלמה; להתנדב לכמה שעות במוסד של נזקקים; לברר על אם מודאגת שבנה או בעלה בצבא, ולהרים טלפון כדי לחזק את לבה; להיזכר באדם חלש בסביבה, ולקפוץ לבקר; להרים טלפון לקרוב מבודד. כל מעשה חסד מוסיף זכויות בשמים, ואחוה ורעות בארץ.
- ד. לנסות לברר האם בקרבת מקום נמצאים קייטנות או מבצעי אירוח אחרים של ילדי הצפון, ולהציע עזרה. להאזין לתקשורת ולברר מי אוסף משחקים וכו', ולסייע באיסוף.
- ה. ושוב, תפילה. מתוך אמונה. מתוך שמחה שאנו מתמודדים עם קשיים בזכות שהצבא קיבל הוראה לא להבליג על הטרור אלא להילחם בו. לשמוח שסבלנו נובע מרצוננו להיות בני חורין ולא חלילה עבדים שפלים. להתפלל שיופיע מלכותו, ושנוכה שייבנה במהרה בניינו.

"ששון ושמחה ונס יגון ואנחה, בשובי לירושלים"

בשורות טובות,

יונה

הערה: מי שמוכנה לשתף את כלל הבנות במחשבות בתחומי חינוך וחיים, המתאימות לרוח של 'בעין חינוכית', מוזמנת לשלחן אליי: Yona@kipa.co.il, בברכה, יונה.

¹ לפי דיווחים רשמיים של צה"ל, הופצו עד כה אלף מטרות. בשלב השיא, היו באוויר בו-זמנית 100 כלי טיס ישראליים. כל יום מתבצעות 400 שעות טיסה של מזל"טים ועוד. <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3278057,00.html> מכללת "אורות ישראל", בעין חינוכית 13, כ"ד בתמוז, תשס"ו